

Placówka Straży Granicznej w Hrebennem

**Procedury postępowania funkcjonariuszy SG
w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o cudzoziemcach
w zakresie nakładania kar administracyjnych na przewoźnika, który
przywiózł do granicy cudzoziemca bez dokumentów uprawniających do
wjazdu i pobytu na terytorium RP oraz innych państw**

Dnia 27.05.2015 r.

por. SG Ewa POMORSKA
mjr SG Dawid KRZTOŃ

Grupa do Spraw Cudzoziemców
Placówki Straży Granicznej
w Hrebennem

www.strazgraniczna.pl

Akty prawne

- Konwencja Wykonawcza do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (Dz. Urz. UE L 239 z 22.09.2000, str. 19, z późn. zm.);
- Dyrektywa Rady 2001/51/WE z dnia 28 czerwca 2001 r. uzupełniająca postanowienia art. 26 Konwencji Wykonawczej do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r.
- Ustawa o cudzoziemcach z dnia 12 grudnia 2013 roku (Dz.U. z 2013 r. Poz. 1650 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz.267 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2012r., poz. 1015 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1414 ze zm.);

Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

- **Zmieniła organ rozstrzygający w pierwszej i drugiej instancji**

do 30.04 2014r.

- Komendant Placówki Straży Granicznej, w której odmówiono cudzoziemcowi wjazdu był jedynie organem wnioskującym do właściwego wojewody
- wojewoda właściwy ze względu na siedzibę organu wnioskującego był organem I Instancji
- Organem odwoławczym był Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Po zmianach jakie weszły w życie od 01.05.2014r.

- postępowanie w sprawach o ukaranie przewoźnika wszczynane jest z urzędu przez Komendanta Placówki Straży Granicznej, w której cudzoziemcowi odmówiono wjazdu. - Komendant Placówki Straży Granicznej jest organem I instancji
- Organem odwoławczym jest Komendant Główny Straży Granicznej

Diametralna zmiana roli w jakiej występuje Komendant Placówki Straży Granicznej

- Wszczęcie z urzędu, prowadzenie i wydawanie decyzji o nakładanie kar administracyjnych na przewoźników
- Egzekucja należności w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z tytułu kar nakładanych na przewoźników

Zakres działania ustawy w przedmiocie odpowiedzialności przewoźnika
Dział XI ustawy zatytułowany „Odpowiedzialność przewoźnika” - art. 459-463

Zgodnie z art. 459 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach:

„Przewoźnik, który drogą powietrzną lub morską zamierza przywieźć cudzoziemca do granicy, podejmuje wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić, żeby cudzoziemiec zamierzający wjechać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miał ważny dokument podróży uprawniający go do przekroczenia granicy, wymaganą wizę lub inny ważny dokument uprawniający go do wjazdu na to terytorium i pobytu na nim, zezwolenie na wjazd do innego państwa lub zezwolenie na pobyt w innym państwie, jeżeli zezwolenia takie są wymagane”.

Obowiązek, o którym mowa powyżej, dotyczy także przewoźników wykonujących regularne przewozy osób w międzynarodowym transporcie drogowym, z wyjątkiem ruchu przygranicznego – art. 459 ust 2 ustawy o cudzoziemcach.

Zakres obowiązków przewoźnika

- Ustawodawca, choć nie wymienił w art. 459 enumeratywnie czynności, jakie winien dokonać przewoźnik, to jasno wskazał, iż jest on obowiązany do „**podjęcia wszelkich niezbędnych środków**”, aby zapewnić, że cudzoziemiec zamierzający wjechać na terytorium Polski posiadał wymienione wyżej dokumenty.
- Tak więc wynikiem podjętych przez przewoźnika działań powinno być niedopuszczenie do sytuacji, w której cudzoziemiec stawia się do kontroli bez ważnego dokumentu podróży, wizy lub zezwolenia na wjazd do innego państwa w przypadku podróży tranzytem.

Przez sformułowanie
„WYMAGANA WIZA”
zawarte w art. 459 ust. 1 ustawy o
cudzoziemcach
należy rozumieć **WAŻNĄ WIZĘ**,
a więc uprawniającą do wjazdu
i pobytu na terytorium RP

Katalog dokumentów, które dają uprawnienia wjazdowe (przez granice zewnętrzną Schengen)

- wymienia art. 5 ust 1 lit a i b Kodeksu Granicznego Schengen.
- oraz art. 23 ustawy o cudzoziemcach.

Na dokumenty te składają się:

- **ważny dokument podróży (który spełnia określone kryteria),**
- **ważna wiza lub ważny dokument pobytowy (który może zastąpić wizę jako źródło uprawnień wjazdowych).**

Wymóg posiadania wizy zależy jest natomiast od tego, czy osoba zamierzająca wjechać jest obywatelem państwa wymienionego w załączniku I do rozporządzenia nr 539/2001.

Zakres obowiązków przewoźnika

Zatem zakres obowiązków sformułowany został precyzyjnie. Wynika z niego, że przewoźnik chcąc wykonywać usługi przewozu osób niebędących obywatelami polskimi przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (nawet tranzytem) obowiązany jest zapoznać się z przepisami dotyczącymi przekraczania granic i pobytu w Polsce, jak również w krajach, do których wykonuje transport.

Należy podkreślić, iż ryzyko nieznamomości przepisów obowiązujących w tym zakresie obciąża przewoźników. Skoro na mocy art. 459 ustawy o cudzoziemcach na przewoźniku ciążyą określone obowiązki kontrolne względem cudzoziemców, to przewoźnik powinien powierzyć ich wykonywanie osobom, które dostatecznie znają zakres tych obowiązków i posiadają wiedzę, aby móc te obowiązki efektywnie wykonywać. Nawet fakt, iż przewoźnik ma siedzibę na terenie innego kraju nie zwalnia go z przestrzegania norm prawnych obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a zwłaszcza w zakresie wykonywanej przez niego działalności.

Zakres obowiązków przewoźnika c.d.

Z treści powołanego art. 459 ustawy o cudzoziemcach można ponadto wywieść, iż

- 1) czynności kontrolne przewoźnika ograniczają się do treści dokumentów pasażerów,
- 2) nie obejmują natomiast całokształtu okoliczności stanowiących podstawę wjazdu cudzoziemców podróżującymi pojazdami przewoźników np.. kontroli dokumentów pod kątem śladów sfałszowania, czy podrobienia (bo to jest zadanie funkcjonariuszy Straży Granicznej, oni zostali wyposażeni w określone środki pozwalające na dokonywanie takich czynności np. systemy informatyczne).

W świetle brzmienia art. 459 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach sprawdzenie daty początkowej i końcowej ważności wizy, dokumentu podróży należy zatem do elementarnych obowiązków przewoźnika.

Zakres czynności kontrolnych przewoźnika jest więc tylko drobnym wycinkiem tego, co odpowiada zadaniom funkcjonariuszy Straży Granicznej, ograniczonym wyłącznie do sprawdzenia wymaganych dokumentów pod kątem ich posiadania oraz ważności.

Kontrola dokumentów pod kątem ich ważności to
**WYKAZANIE MINIMUM NALEŻYTEJ
STARANNOŚCI.**

Daty ważności dokumentów umiejscowione są w stałych polach, co sprawia, iż weryfikacja uprawnień do wjazdu na terytorium Polski przysługujących cudzoziemcom jest prosta, wystarczy tylko wgląd do tych dokumentów.

Jednolity blankiet wizy (wzór określony w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1683/95 z dn. 29.05.1995 r.

Wzór karty pobytu (określony z załączniku nr 1 do rozporządzenia MSW z dnia 29.04.2014r. w sprawie dokumentów wydawanych cudzoziemcom, który odpowiada wzorowi określonemu w Rozp. Rady (WE) nr 380/2008 z dn. 18.04.2008r. zmieniającym Rozporządzenie (WE) nr 1030/2002 ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych obywateli państw trzecich

AWERS

Data wydania
=
Rozpoczęcie
terminu
ważności

Data upływu ważności karty pobytu -
umieszczona jest w stałym polu, co czyni
weryfikację terminu ważności takiej karty
łatwą w przypadku wglądu do niej

Wzór zezwolenia MRG – Rozporządzenie MSW z dnia 25.04.2014r. w sprawie wzoru zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego....

AWERS

Wzór zezwolenia MRG - REWERS

Skutki zaniechania przez przewoźnika nałożonej na niego powinności (art. 462)

Na przewoźnika, który drogą powietrzną, morską lub lądową przywiózł do granicy cudzoziemca nieposiadającego ważnego dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy, wymaganej wizy lub innego ważnego dokumentu uprawniającego do wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zezwolenia na wjazd do innego państwa lub zezwolenia na pobyt w innym państwie, jeżeli zezwolenia takie są wymagane, **nakłada się karę administracyjną w wysokości stanowiącej równowartość od 3000 do 5000 euro za każdą przywiezioną osobę**, z tym że suma kar za jednorazowy przywóz grupy osób nie może przekroczyć równowartości 500 000 euro.

Pod rządami starej ustawy o cudzoziemcach kara była nakładana zawsze

- Od 01.05.2014r. można spokojnie przyjąć, iż przewoźnik przestał być „kozłem ofiarnym”. Do końca kwietnia 2014r. kara na przewoźnika była ZAWSZE nakładana na przewoźnika w przypadku naruszenia obowiązku określonego w art 135 dawnej ustawy o cudzoziemcach. Wojewoda – jeśli stwierdził, iż obligatoryjna przesłanka do nałożenia kary określona w art 138 ust. 1 ustawy została spełniona, zobligowany był nałożyć karę administracyjną na przewoźnika.
- Od 01.05.2014r. Komendant Placówki SG jako organ I instancji prowadząc postępowanie w sprawie nałożenia kary administracyjnej na przewoźnika bada równocześnie przesłanki negatywne, z powodu których takiej kary nie można nałożyć.

Okoliczności wyłączające odpowiedzialność przewoźnika

Nowa ustawa o cudzoziemcach przewidziała sytuacje, w których pomimo stwierdzenia braku wymaganych (wymienionych wyżej dokumentów), przepisów dotyczących nałożenia na przewoźnika kary administracyjnej nie stosuje się. Artykuł 462 ust. 3 wymienia 2 takie przypadki:

- 1) przewoźnik przywiózł do granicy cudzoziemca, który podczas kontroli granicznej złożył wniosek o nadanie statusu uchodźcy;
- 2) przewoźnik **mimo dołożenia należytej staranności nie mógł stwierdzić**, że cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy, wymaganej wizy lub innego ważnego dokumentu uprawniającego do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobytu na tym terytorium, zezwolenia na wjazd do innego państwa lub zezwolenia na pobyt w innym państwie.

- Pierwsza przesłanka bowiem ubiegania się przez cudzoziemca, który został przywieziony przez przewoźnika, o nadanie mu statusu uchodźcy. Cudzoziemiec może za pośrednictwem komendanta placówki Straży Granicznej złożyć wniosek do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o nadanie mu statusu uchodźcy. Jeśli zatem przewoźnik przywiózłby do granicy polskiej cudzoziemca, który wyraziłby chęć ubiegania się o ochronę międzynarodową poprzez złożenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy, to nałożenie kary administracyjnej na przewoźnika nie byłoby w takim przypadku możliwe

- Kwestią, którą należy ponadto rozstrzygnąć jest ustalenie przez organ I instancji czy przewoźnik podjął działania kontrolne względem cudzoziemca i czy podczas realizowanej kontroli jego dokumentów dołożył należytej staranności i pomimo tej staranności nie był w stanie stwierdzić, że cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy, wymaganej wizy lub innego ważnego dokumentu uprawniającego do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobytu na tym terytorium, zezwolenia na wjazd do innego państwa lub zezwolenia na pobyt w innym państwie.

Prowadzenie postępowania o nałożenie kary na przewoźnika

- Odpowiedzialności administracyjnej podlega: **przewoźnik wykonujący regularne przewozy osób w międzynarodowym transporcie drogowym, z wyjątkiem ruchu przygranicznego.**
- który przywiózł do granicy RP cudzoziemca, który nie posiada ważnej wizy, ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu dokumentu uprawniającego do wjazdu i pobytu na terytorium Polski , zezwolenia na wjazd do innego państwa, lub zezwolenia na pobyt w innym państwie, jeśli zezwolenia takie są wymagane.

Kontrola graniczna dokonywana przez Straż Graniczną nie zwalnia przewoźnika z nałożonego na niego ustawowego obowiązku kontrolnego!!!!

Ujawnienie przez Straż Graniczną braku przez cudzoziemca tytułu prawnego do przekroczenia granicy RP skutkuje:

- Z jednej strony: **konsekwencjami prawnymi wobec cudzoziemca** – odmowa wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- Z drugiej strony: **konsekwencjami zastosowanymi wobec przewoźnika** za uchybienie swojemu obowiązkowi tj. nałożeniem na niego kary administracyjnej

Jakie czynności podejmują funkcjonariusze Straży Granicznej w przypadku niedopełnienia przez przewoźnika ustawowego obowiązku z art. 459 ustawy o cudzoziemcach - w trakcie przekraczania granicy przez przewoźników

- **Wydanie cudzoziemcowi decyzji o odmowie wjazdu na terytorium RP. W trakcie tego postępowania następuje:**

Zebranie materiału dowodowego do ewentualnego postępowania o nałożenie kary administracyjnej na przewoźnika;

- przesłuchanie kierowcy wykonującego dany transport osób;
- wykonanie kopii dokumentów, w oparciu o które odbywa się międzynarodowy przewóz osób – regularny, dalekobieżny;
- wykonanie kopii wszystkich stron dokumentu podróży cudzoziemca;
- przesłuchanie cudzoziemca, któremu odmawia się wjazdu lub osób mu towarzyszących.

- **Komendant Placówki bada zebrany w sprawie materiał dowodowy i stwierdza na jego podstawie, czy zostały spełnione przesłanki do wszczęcia z urzędu postępowania o nałożenie kary na przewoźnika**

WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

- **Wszczęcie postępowania administracyjnego, wyznaczenie 2-miesięcznego terminu na załatwienie sprawy z uwagi na szczególnie skomplikowany charakter postępowania (art 35 § 3 k.p.a.).**
- Pouczenie strony postępowania o przysługujących jej prawach i ciężących na niej obowiązkach w trakcie prowadzonego postępowania i obowiązkach organu prowadzącego postępowania, w szczególności:
  - o obowiązku organu do zapewnienia stronie czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwienia stronie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów
  - o prawie wglądu przez stronę do akt sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów, również po zakończeniu postępowania
  - o możliwości działania poprzez pełnomocnika, o wymogach jakie powinno spełniać pełnomocnictwo
  - w przypadku przedsiębiorstwa posiadającego swoją siedzibę poza terytorium RP o obowiązku wskazania w kraju (w Polsce) adresu do doręczeń – w przypadku nieustanowienia pełnomocnika
  - o opłatach związanych z pełnomocnictwem i wymaganych w tym zakresie dokumentach

Wszczęcie postępowania

- Przesłanie na adres przewoźnika zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie o nałożenie kary administracyjnej – za zwrotnym potwierdzeniem odbioru
- Skuteczne zawiadomienie strony o wszczęciu postępowania stanowi datę wszczęcia postępowania. (data odbioru pisma)

Zastosowanie fikcji prawnej

Nieodebranie przesyłki z urzędu pocztowego w ciągu 14 dni powoduje, że doręczenie pisma uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu podjęcia pisma (art. 44 k.p.a.)

Art. 44. § 1. W razie niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43:

1) operator pocztowy w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej - w przypadku doręczania pisma przez operatora pocztowego;

2) pismo składa się na okres czternastu dni w urzędzie właściwej gminy (miasta) - w przypadku doręczania pisma przez pracownika urzędu gminy (miasta) lub upoważnioną osobę lub organ.

§2. Zawiadomienie o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w terminie siedmiu dni, licząc od dnia pozostawienia zawiadomienia w miejscu określonym w §1, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata.

§3. W przypadku niepodjęcia przesyłki w terminie, o którym mowa w §2, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od daty pierwszego zawiadomienia.

§4. Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach sprawy.

Jest to tzw. fikcja prawna, ponieważ *de facto* doręczenia nie było i pismo pozostaje w aktach sprawy (wyrok WSA z 29.03.2007r., sygn. Akt VI S.A/Wa 38/07).

Prowadzenie postępowania administracyjnego

- Organ I Instancji bada czy istnieją podstawy do przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego
- Zbiera z urzędu ewentualne, dodatkowe dowody w sprawie, jeśli posiadane dowody np.: zeznania składane przez cudzoziemca i kierowców autobusu do protokołów przesłuchania budzą jakiegokolwiek wątpliwości,
- Przeprowadza czynności dowodowe na wniosek strony (np. przesłuchanie świadków), jeśli uzna, iż czynności mogą mieć znaczenie dla sprawy lub wydaje postanowienie o odmowie uwzględnienia żądania dowodowego jeśli wnioskowany dowód nie stanowi okoliczności mającej znaczenia dla sprawy lub jeśli żądanie dotyczy okoliczności już stwierdzonych innymi dowodami.
- Przed wydaniem decyzji informuje stronę postępowania o możliwości zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego
- Wydanie orzeczenia w sprawie – decyzja administracyjna;
- Zapoznanie strony z wydaną decyzją – przesłanie stosownego egzemplarza decyzji do strony lub pozostawienie obu egzemplarzy decyzji w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia w przypadku przewoźnika zagranicznego, który nie wskazał adresu do doręczeń w Polsce..

Postępowanie odwoławcze

- Organ odwoławczy – Komendant Główny SG
- Termin na wniesienie odwołania wynosi 14 dni od daty otrzymania decyzji organu I Instancji
- Od decyzji organu II Instancji przysługuje skarga do WSA w Warszawie w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji organu II Instancji

**Złożenie skargi do sądu administracyjnego
nie wstrzymuje wykonania decyzji**

TERMIN PŁATNOŚCI KARY

- 14 dni, od dnia w którym decyzja stała się ostateczna (NIE PRAWOMOCNA !!!!)
- decyzja staje się ostateczna:
  - w przypadku braku złożenia odwołania po 14 dniach od dnia otrzymania decyzji organu I Instancji przez stronę (14 dni + 14 dni);
  - w przypadku złożenia odwołania – decyzja organu II Instancji jest ostateczna w administracyjnym toku instancji w dniu jej otrzymania – doręczenia stronie (14 dni od daty doręczenia).

OSTATECZNOŚĆ A PRAWOMOCNOŚĆ DECYZJI – KWESTIA JEJ WYKONALNOŚCI

Art. 462 ust. 7 Ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach stanowi, iż termin płatności kary upływa po 14 dniach od dnia, w którym decyzja stała się **OSTATECZNA**

- Zgodnie z art. 16 ust. 1 kpa decyzja ostateczna występuje wtedy gdy nie przysługuje od niej odwołanie w administracyjnym toku instancji
- **Ostateczność decyzji nie jest równoznaczna z jej prawomocnością!!!!**
- Decyzja staje się prawomocna – jeżeli strona nie wniosła w terminie 30 dni skargi do sądu administracyjnego lub gdy sąd administracyjny rozstrzygnął sprawę utrzymując w mocy decyzję organu II instancji
- Czyli najpierw decyzja jest ostateczna, a w dalszej kolejności staje się prawomocna

OSTATECZNOŚĆ A PRAWOMOCNOŚĆ DECYZJI – KWESTIA JEJ WYKONALNOŚCI

- Należy pamiętać, że **decyzja posiadająca walor ostateczności, która nie jest jeszcze prawomocna jest wykonalna i może być egzekwowana.**
- Samo wniesienie skargi do sądu nie wstrzymuje wykonalności takiej decyzji.

Postępowanie egzekucyjne

- Egzekucja należności pieniężnych odbywa się w oparciu o ustawę z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- W przypadku braku płatności w terminie określonym ustawą Komendant Placówki SG przesyła stronie postępowanie upomnienie wyznaczając 7-dniowy termin na uiszczenie należności;
- W przypadku braku wpływu należności z tytułu kary po doręczeniu upomnienia Komendant Placówki SG wystawia tytuł wykonawczy i przesyła go do właściwego naczelnika urzędu skarbowego z wnioskiem o wszczęcie egzekucji.

Przykładowe zdarzenia, które miały
miejsce w PSG w Hrebennem po
01.05.2014r. skutkujące
nałożeniem kary administracyjnej
na przewoźnika

Cudzoziemiec posiadający kartę pobytu, której termin ważności upłynął

zdarzenie z dnia 27.05.2014r.

Oświadczenia składane do protokołu przez cudzoziemca i kierowcę/ów

- Oświadczenie cudzoziemca w tej sprawie:

„Sprawdzano mi paszport i tytuł pobytowy. Kierowca sprawdzał tylko, czy posiadam kartę pobytu, nie popatrzył na jej ważność. Ja sama nie wsiadałabym do autobusu, gdybym wiedziała, że jest ona już nieważna”

- Oświadczenie kierowcy:

„Sprawdzałem ważność jej paszportu ale źle sprawdziłem datę ważności jej karty pobytu. Ta Pani sama zapewniała mnie, że wszystko jest w porządku z jej kartą.”

Na pytanie: „Czy wie Pan jak należało odczytać ważność okazanej przez Panią B... kartę pobytu?” Odpowiedział: „ Tak, data wydania i ważności dokumentu są pod nazwiskiem posiadacza. Pomyliłem datę ważności tego dokumentu z datą wydania.”

Wyrok WSA w Warszawie z dnia
20.12.2011r. Sygn. Akt V SA/wa 1794/11

Przewoźnik nie może opierać się na subiektywnym odczuciu osoby przewożonej, iż posiada dokumenty uprawniające ją do przekroczenia granicy, gdyż to na nim ciąży obowiązek weryfikacji tych dokumentów, nie zaś na pasażerach.

Oświadczenia składane do protokołu przez cudzoziemca i kierowcę/ów

- **Oświadczenie cudzoziemca:** Cudzoziemiec zapytany o to, czy w trakcie wsiadania do autobusu był kontrolowany przez kierowcę, tzn. czy kierowca prosił oprócz biletu również o jego paszport, oświadczył: *„Tak, przedstawiłem zakupiony chwilę wcześniej bilet oraz paszport. Kierowca spojrzał na wizę i powiedział, że wszystko jest w porządku.”*
- **Oświadczenie kierowcy:** *„Wziąłem paszport do ręki i w paszporcie było oświadczenie do pracy, które prawdopodobnie zasłoniło mi datę ważności wizy. Nie zauważyłem, że ta wiza jest jeszcze nieważna. ...Zawsze tak i tym razem sprawdzałem dokumenty koło fotela kierowcy. Tam jest bardzo dobra widoczność ale w tym przypadku prawdopodobnie oświadczenie, które było wsadzone w paszport zasłoniło mi daty ważności wizy.”*

Należy zauważyć, że zapisy w naklejce wizowej były czytelne i wyraźne, zatem przewoźnik nie powinien mieć problemów z odczytaniem zapisanym w niej dat.

Oświadczenia składane do protokołu przez cudzoziemca i kierowcę/ów

- **Oświadczenie jednego z cudzoziemców:** *„Nie zauważyłem, że moja wiza będzie ważna dopiero od dnia 29.09.2014r.”*
- **Oświadczenie kierowcy:** *„Popatrzyłem jedynie do kiedy są ważne wizy, nie sprawdzałem od kiedy zaczyna się ich ważność. Założyłem, że jeżeli kupili bilety i chcą jechać do Polski, to wiedzą, od kiedy mają ważne wizy.”*

Osoba małoletnia bez ważnej wizy podróżująca z opiekunem prawnym posiadającym ważną wizę

zdarzenie z dnia 11.08.2014r.

Oświadczenia składane do protokołu przez cudzoziemca i kierowcę/ów

- **Oświadczenie matki dziecka:** *„Nie wiem jak to się stało, że syn ma nieważną wizę. Popatrzyłam na datę ważności wizy syna 08.10.2014r., chyba 08 wzięłam jako miesiąc.”... **Kierowca nie sprawdzał mojego paszportu i wizy. Spytał się mnie czy mam wszystkie dokumenty, odpowiedziałam mu, że mam wszystko.**”*
- **Oświadczenie kierowcy:** Na pytanie: *„Czy sprawdzał Pan paszport i wizę Pani K... i jej dziecku K...?”* Odpowiedział: *„Nie sprawdzałem,. Pomyślałem, że kobieta z dzieckiem to ma wszystkie dokumenty w porządku....U kobiety z dzieckiem nie sprawdzałem wiz.”*

Oświadczenia składane do protokołu przez cudzoziemca i kierowcę/ów

- **Oświadczenie cudzoziemca:** *„Dopiero podczas kontroli granicznej dowiedziałem się, że jest ono nieważne. Nie wiedziałem jak patrzeć na ważność tego dokumentu. Posiadam również ważny paszport, ale nie posiadam w nim żadnej wizy.”*
- **Oświadczenie kierowcy:** Na pytanie *„Czy sprawdzał Pan dokument podróży uprawniający do przekroczenia granicy oraz wizę lub inny dokument pobytowy Panu D....?”* odpowiedział: *„Nic nie sprawdzałem, jak przekazano mi autobus miało być wszystko w porządku a jak się okazuje nie było.”*

Cudzoziemiec bez wizy posiadający w paszporcie wyłącznie stampilę Wojewody o złożeniu wniosku o zezwolenie na pobyt czasowy

Zdarzenie z dnia 02.01.2015r.

Cudzoziemka, ob. Ukrainy posiadająca paszport ukraiński bez wizy podająca się za obywatela państwa niewizowanego (bez przedstawienia dowodów bycia zwolnionym z obowiązku wizowego)

Cudzoziemka okazała na granicy ukraiński paszport, w którym brak było wizy. Kierowcy okazała dokument w języku angielskim, który miał rzekomo stanowić poświadczenie jej obywatelstwa Stanów Zjednoczonych Ameryki. - zdarzenie z dnia 14.06.2014r.

To: Ambassador of India
 Ambassador of India
 Warszawa - Poland
 ul. Krótka 151a
 Tel: 22-62-541-11

Acting LORD Physicists
 Pramukh Swaminarayan Ashokrao
 President "BAPS" Charities Inc
 Shamkarant (Charles) Sachdev
 MEMBERS OF COUNCILS United Nations

In connection with election in India from 07 April to 12 May, 2014 (RESUB - ITIN) we confirm:
direct participation in Government - Parliament India
PHYSICALLY
 The HEAD
 OFFICIALS INDIA to India
 Elena Sri Chinnos Swaminarayan
 (Kritico - Garchikova)
 and
 TIER legal confirmed holder from USA
 - Narda (service rule) Bishu - New York
 Mother Name: Sukh - Poochis (Sukh - Poochis)

We confirm you and Passport Center - New York about getting passport of citizen USA with approval to passport - return legal account Citi - Bank - New York 2245 - 2501 used here in the confirmed International pay -

Treasurer Narda
 LORD to President
 C. Sachdev

The HEAD
 OFFICIAL LEGAL
 DIPLOMATIC STATUS in HIGHEST
 ID: Canada # 6823454 India # 1312345

International legal Humanitar
 Nations * S
 BANK BLESSINGS
 legally confirmed
 BAPS * confirmed to United Nations * S

Over four years as the US Ambassador to Ukraine, John Tefft

AUGUST 2013

03 2013

MONTANA NORTH DAKOTA

Oświadczenia składane do protokołu przesłuchania przez kierowcę

- **Oświadczenie kierowcy:** *„Tak, mówiła, że jest Amerykanką, ale paszportu amerykańskiego w ogóle nie widziałem. Pokazywała dokumenty... . Widziałem jakieś pokwitowania dokonanej wpłaty, prawdopodobnie chodziło o wpłatę za paszport, były na tym dokumencie jakieś pieczętki, ale dokumentu tego nie miałem w rękach i dokładnie nie wiem o co w nich chodziło. Opartem się po prostu na zapewnieniach ukraińskiego funkcjonariusza i pasażerki. Pani ta była bardzo pewna siebie i roszczeniowa. Powtarzała, że ma pełne prawo wjazdu do Polski, ponieważ posiada dokumenty z Kijowa.”*

Jeszcze raz należy przywołać tutaj treść wyroku WSA w Warszawie z dnia 20.12.2011r. Sygn. Akt V SA/wa 1794/11

Przewoźnik nie może opierać się na subiektywnym odczuciu osoby przewożonej, iż posiada dokumenty uprawniające ją do przekroczenia granicy, gdyż to na nim ciąży obowiązek weryfikacji tych dokumentów, nie zaś na pasażerach.

Jak przebiegało to postępowanie? - Był wniosek dowodowy

- W trakcie postępowania wpłynął od pełnomocnika przewoźnika wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z informacji Ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki w Polsce, czy cudzoziemka w rzeczywistości jest obywatelką USA.
- Organ I instancji w świetle dokumentów znajdujących się w aktach sprawy nie przychylił się do wniosku pełnomocnika, ponieważ wnioskowany dowód nie był okolicznością mającą znaczenie dla danej sprawy. Wydał postanowienie o odmowie uwzględnienia żądania dowodowego strony.
- Stan faktyczny był taki, że cudzoziemka w dniu stawienia się do odprawy granicznej legitymowała się dokumentem paszportowym wydanym przez Władze Ukrainy. Należało uznać, iż jest obywatelką Ukrainy, ponieważ paszport tego kraju przedstawiła na granicy. Jako obywatelka Ukrainy podlegała obowiązkowi wizowemu z godnie z Rozp. (WE) nr 539/2001 z 15.03.2001r.

Reasumując

Przewoźnik nie może czuć się zwolniony z obowiązku kontroli dokumentów w sytuacji np. odmowy ich okazania przez podróżnego czy też gdy podróżny zapewnia, że takie dokumenty posiada. Nawet gdyby sytuacja taka miała miejsce, przewoźnik (działając poprzez swoich pracowników, np. kierowców) nie powinien wpuścić takiego podróżnego do autobusu, a tym bardziej dopuścić do rozpoczęcia przez niego podróży, bowiem konsekwencją niedopełnienia ustawowego obowiązku kontrolnego jest odpowiedzialność administracyjna w postaci kary administracyjnej.

Należy pamiętać, że każdy przewóz odbywa się w oparciu o umowę o przewóz osób, zaś przewoźnik jako właściciel lub dysponent środka transportu decyduje kto na pokład jego pojazdów może być wpuszczony i z kim taka umowa o przewóz może być zawarta.

Powinien jasno w swym regulaminie podkreślić, że warunek wykupienia biletu nie jest jedyny do spełnienia przez osoby chcące skorzystać z jego usług.

DANE KONTAKTOWE:

**Placówka Straży Granicznej w Hrebennem
Grupa do Spraw Cudzoziemców**

- **Telefon kontaktowy:**

84 6674512 (godz. 7:30-15:30)

84 6674518 (godz. 7:30-15:30)

Telefon całodobowy: 84 6674 514 (zasięgnięcie informacji dot. możliwości przekroczenia granicy przez cudzoziemców na terytorium RP):